

OKU TEFEKKÜR ET TEFEKKÜR ET OKU

OTTO

OTTO 202

© MAK GRUP MEDYA PRO. REK. YAY. A.Ş.

İBRAHİM BAZ KİTAPLIĞI 04

Şeyh ve Kilise

İbrahim Baz

Son Okuma: Ahmet Dursun Karaca

Grafik Tasarım: Muhammet Yasin Aknar

Uygulama: TAVOOS

Baskı: Ayrıntı Basım Yay. ve Mat. Hiz. San. Tic. A.Ş.

Matbaa Sertifika No: 49599

ISBN 978-625-7236-53-9

Sertifika No: 44396

1. Baskı: Mart 2021

İletişim Adresleri

Cinnah Cd. Kırkpınar Sk. 5/4

06690 Çankaya Ankara

tel.-faks: 0312. 439 01 69

www.ottoyayin.com

otto@ottoyayin.com

facebook.com/otto.yayinlari

twitter.com/ottoyayin

ŞEYH VE KİLİSE

İBRAHİM BAZ

OTTO

İBRAHİM BAZ

Kahramanmaraş'ta doğdu. Dörtüol İmam Hatip Lisesi ve Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde okudu. Milli Eğitim Bakanlığı ve Bakü İslam Üniversitesi'nde çalıştı. 2010 yılından bu yana Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Tasavvuf Anabilim Dalı öğretim üyeliği görevini devam ettirmektedir.

Eserleri; *Mem u Zîn Masalı* (2017); *Abdülhad Nuri-i Sivasi Hayatı Eserleri Görüşleri* (2017); *Sûfi –Bir Aşk Yolcusu–* (2018) ve *Kadıızâdeliler-Sivâsiler Tartışması* (2019); *Şeyh ve Kilise* (2021).

İÇİNDEKİLER

BİZ ÖLÜNCE DİRİLİRİZ	9
KULLAR DAĞI: TURABDİN	13
1915: TEHCİR YA DA FERMANA FILAHA	17
GÜLNİHAL	27
SURYOYO	30
MİSYONERLER, OKUL VE HASTANE	35
KIRMIZI YA DA BEYAZ FARK ETMEZ, SOĞAN SOĞANDIR ..	45
ŞEYH, SEYDA, AĞA	50
YAŞ İLE KURU BİRLİKTE YANAR	61
ŞEYHİN DİVAN'INDA	66
ÇADIR ÇÖKMESİN	78
KİNİ OLANIN DİNİ OLMAZ	83
AŞK VE GÜZELLİK	87
EŞKİYA VE İNTİKAM	95
KURŞUN	100
KAN	106
ÂZEH	109
KERBORAN	116
KESRET	123
KAYMAKAM AHMET NURİ BEY	130
MİDYAT İSYANI	137

AYNVERD	140
AYNKEF	145
ÖLÜMÜN RENKLERİ	148
BEYAZ ATLI ŞEYH	155
SULH ÇADIRI	162
MUHABBET MUM EYLER	167
MOR HADBŞABO KİLİSESİ	173
İSLAM SULHTUR	180
ŞEYH'İN FERMANI	183
2003: ŞEYH VE KİLİSE	190
BEYAZ GÜVERCİN	193

BİZ ÖLÜNCE DIRİLİRİZ

“**B**iz dervişiz, ölünce diriliriz” dedi ve gözlerini kapatıp başını önüne eğdi Şeyh Efendi. Aslında onun bu halini gören de yoktu. Henüz yeni başlamış olan sohbeti sanki nefes almadan dinleyenler, sohbet başladıktan kısa süre sonra dizleri gibi bellerini de bükmüş, kafalarını kalplerine yaklaştırmış, gözlerini kapatmış dinliyor ve içten içe dinleniyorlardı.

Cümleler arasında uzun süren sessizliğin, tane tane anlatılan konuları sindirmek ve kulaklarından kalplerine indirmek için bilinçli bir ara olduğunu biliyorlardı. “Sohbet söz satmak değil, kalbe kanca atmaktır” demişti şeyhleri daha önce. “Kalpten kalbe çalınan sahabe mayasıdır sohbet” demişti bir başka sohbetinde. “Ses yükseltilmez sohbette, söz yükseltilir ve gönül yüceltilir” demişti yine bir kez. “Sohbet, kâl değil hâl ve halâvettir” demişti bir başka sefer. Bunları bilen dervişler en çok “Biz ölünce diriliriz” sözüne takılı kalmışlardı.

Uzun yoldan gelen bu derviş grubu, duydukları her kelimeyi kalplerine yazmak istiyorlardı. Ama bu sefer sessizlik alışık olduklarından daha uzun sürmüştü. Bu nedenle birer birer başlarını belli belirsiz kaldırmakla şeyhin kulağına sessizce ama heyecanla bir şeyler fısıldayan kişiyi merak etmeye başladılar.

2003: ŐEHY VE KİLİSE

Mardin'den doğu yönüne doğru yol alan arabada dede ve torun tatlı bir sohbete dalmışardı. Rezzan Bey, ortaokulda okuyan torunu Muammer'le onun isteği üzerine Deyrulzafaran Manastırını görmeye gidiyorlardı. Őehrin çıkışında yılan gibi kıvrılan yoldan sola doğru döndükten kısa süre sonra kilisenin önüne vardılar ve aracı park ettiler. Muammer dedesinden önce indi arabadan ve onun arabayı kilitlemesini görmek için hemen arabanın sol yanına geçti. Araba sürmeye merak saldığından bir süredir, neler yapıldığını izliyordu dikkatlice. Anahtarı el çantasına koyan dedesinin sağ elinden tuttu ve salına salına yürümeye başladı.

Rezzan Bey, torunu Muammer'i sürekli camiye götürür ve dönüşte ona leblebi, badem ve karpuz çekirdeği alırdı. Bugün ilk defa bir kiliseye gidiyorlardı. Rezzan Bey bunları düşünürken, çıkışta yine onu sevindireyim diye karar aldı içinden. Ana giriş kapısına geldiklerinde, kilisenin önünde duran bir genç misafirleri yanına davet etti. Ziyaretçiler toplandığında, onlara rehberlik yapacağını söyledi ve önce kendisini tanıtmakla başladı içe:

“Ben de Süryaniyim yani Hristiyanım. Mardinliyim ve Mardin'de Türkçe öğretmenliği yapıyorum. Haftada iki

BEYAZ GÜVERCİN

Muammer, kiliseden döndükten sonra amca çocuklarına yaşadıklarını anlatmış ve onlara da yemekten sonra dedesinin hikâye anlatacağını söylemişti. Bu nedenle akşam yemeğinden sonra Rezzan Bey'in dede evi, kısa sürede neşelenmeye başlamıştı. Mayıs ayının en güzel günlerinden biriydi. Rezzan Bey, Muammer'in organizasyonu üzerine önu açık ve Mezopotamya ovasını seyreden baba yadigârı taş evin geniş balkonuna kilimler serdirmişti. Daha da önemlisi semaver çayı demletmişti. Onun için, en mutlu günlerden biriydi. Çocukları, selam verdikten sonra dışarı çıkmış, gelinleri bir araya gelmiş, dört torunu başına toplanmıştı.

Dolunay bile öyle parlaktı ki sanki o da hikâye dinlemek için balkona gelmek istiyordu. Ilık ılık esen meltem ve demli çay torunlarla buluşunca Rezzan Bey'in keyfi daha da artmıştı. Torunlar yeni doğmuş güvercin yavrularının annelerinin ağzına bakması gibi dedelerinin ağzına bakıyordu. Rezzan Bey torunlarına ders vermek için Süryani komşusu Robert'i de davet etmişti. Robert'i çocuklar da tanıyordu dedelerine geldikçe gördükleri için. Ancak ikinci bir misafir daha vardı. Onu ilk defa görüyorlardı. Robert, Rezzan Bey'in sol yanında, diğer misafir ise sağında oturmuştu.